

DIAGNOSTICÉR DIN JORD

Enkle metoder kan hjælpe dig til at få en temperaturmåling på din dyrkningsjords sundhedstilstand.

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

2017 VAR ET VÅDT ÅR, som mange steder gav udfordringer med oversvømmede marker, der ikke afdrænede de store vandmængder. Færdsel i marken var vanskelig og efterlod jorden pakket. I år var tørken den vejrmæssige udfordring, hvor den vandholdende evne har været et tema. I en tid med vejrekstremer er der et ekstra behov for at gøre jorden mere dyrkningssikker.

Hyppige problemer med vand

Ofte har vedligehold af dræn været nedprioriteret og gamle dræn er ikke dimensioneret til de store vandmængder. En infiltrationstest kan vise om jorden effektivt opsuger nedbør, eller om der er udfordringer i de dybere jordlag. Ved at grave i jorden eller ved at bore en jordprofil i dybden, kan man se, om der er vand-standsede lag, eller om jorden er vandmættet. Ved hyppig vandmætning er rodudviklingen ofte dårlig, og der kan være behov for at oprense eller udskifte dræn.

Jordpakning

Efter tung færdsel i vådt føre, kan jorden have svært ved at afdræne vand. En negativ spiral starter, idet stillestående vand på overfladen kan føre til at fine jordpartikler sedimenterer i jordprofilen – omkring dræn eller i pakkede lag. Jordpakning kan undersøges med jordspyd og spadeprøver. Løsninger kan være mekanisk og biologisk jordløsning og forebyggelse af genpakning ved at op-timere dæk- og akseltryk i marken og

Spadediagnoser med de såkaldte VESS analyser, kan hjælpe med at give en bedømmelse af jorden.

Foto: Tove Mariegaard

●
Man kan lave et simpelt sundhedstjek ved at lugte til jorden og se på farve og struktur

ikke køre i vådt føre. Dybe pakningsskader er meget svære at rette op på.

Test med sanserne

På mange marker er der fjernet kulstof i de seneste år. Der bruges mindre strøelse, halmen fjernes og jordbearbejdningen er intensiv. Det er en trussel mod jorden, da opbygningen af humus er vigtig på både sand- og lerjord for at ska-

be en god jordstruktur og holde på vand og næringsstoffer. Man kan lave et simpelt sundhedstjek af jorden ved at lugte til den, se på farve og struktur og sammenligne forskellige marker. Jorden skal f.eks. gerne have en frisk og muldet lugt, da en sur og rådden lugt er tegn på anaerobe forhold.

Regnorme som indikatorer for sund jord

Regnorme har en række vigtige funktioner i jorden. Man kan lave en regnormetælling ved at lokke regnormene op af jorden med sennepspulver oprørt i vand. Regnorme har brug for planterester, og de kan ikke lide pakket jord eller intensiv jordbearbejdning. Skal man harve intensivt, er det vigtigt, at jorden er rimelig tør, så regnormene søger i dybden. Ca. 100 orme eller mere pr. m² på et omdriftsareal vurderes at være en god bestand.

Så tiden er inde til at gå et spadestik dybere – jorden er det vækstmedium, som skal sikre gode udbytter af høj kvalitet. ●

**AF ANNETTE VIBEKE VESTERGAARD
OG TOVE MARIEGAARD PEDERSEN,
SEGES**

ENKLE METODER TIL AT UNDERSØGE JORDEN

SEGES, Århus Universitet og lokale rådgivere er ved at udvikle faktaark, som trinvis beskriver enkle metoder til at blive klogere på jordens sundhedstilstand. Hvert faktaark henviser til kort demovideo (via QR-kode) og vejledning i afhjælpning af udfordringerne i marken.